

Дисципліна:

«Цивільний захист» (ЦЗ)

Лектор:

Ст. викладач кафедри
Охорони праці і
навколишнього
середовища КНУБА

КОРІННИЙ

Володимир Ілліч

ел. адреса:

0935227307kvi@gmail.com

Лекція № 5. «Основні принципи і способи захисту населення та територій в надзвичайних ситуаціях»

Навчальні питання

- 1. Основні принципи і способи захисту населення та територій.**
- 2. Засоби індивідуального захисту.**
- 3. Укриття людей у захисних спорудах.**
- 4. Здійснення заходів з евакуації населення.**

Навчальна література:

1. Бикова О.В. Болієв О.В., Деревинський Д.М., Єлісеєв В.Н., Миронець С.М., Осипенко С.І., Півень Ю.О. та інші. Основи цивільного захисту: Навч. посібник К: 2008. – 223 с.
2. Васійчук В.О., Гончарук В.Є., Качан С.І., Мохняк С.М. Основи цивільного захисту: Навч. посібник / Львів, 2010. - 384 с.
3. Демиденко Г. П. Безпека життєдіяльності: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / Національний технічний ун-т України Київський політехнічний ін-т. — К.: НТУУ КПІ, 2008. — 300с. — Бібліогр: с. 270-271. — ISBN 978-966-622-288-9.
4. Гончарук В.Є., Качан С.І., Орел С.М., Пуцило В.І., «Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях». Навчальний посібник, Видавництво НУ «Львівська політехніка». Львів, 2004р.,-136с.
5. Євдін О.М., Могильниченко В.В. та ін. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.1. "Техногенна та природна небезпека". Т.3."Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) та містобудування». Посібник. - К.: КІМ, 2007, 2008. - 636 с.,- 152 с.
6. Русаловський А.В., Вендичанський В.Н. Цивільний захист: Навч. Посібн./За наук.ред. Запорожця О.І., -К.: АМУ, 2008, -250с.
7. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник.— К: Знання-Прес, 2007.— 487 с.
8. Цивільний захист. Корінний В.І., Стефанович П.І., Стефанович І.С., Гуць В.М., Курс лекцій - Київ: КНУБА - 2018., 208 с.

ВСТУП

Метою вивчення студентами матеріалів даної лекції є набуття здатності орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення техногенної безпеки, обґрунтовано обирати відомі методи та засоби захисту людини, об'єкта господарювання, територій та навколишнього природного середовища від небезпек; вміння оцінювати сталість функціонування об'єкта господарювання в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтовувати заходи щодо її підвищення; вміння обґрунтувати та забезпечити виконання комплексу робіт на об'єкті з попередження виникнення надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їх наслідків.

1. Основні принципи і способи захисту населення та територій

Забезпечення захисту населення та територій у разі загрози й виникнення НС, як одне із найважливіших завдань держави, здійснюється згідно із законами України.

Комплекс підготовчих захисних заходів однаковий як для мирного, так і для воєнного часу, оскільки враховує поєднання впливу уражальних факторів НС і можливого застосування агресором сучасних засобів ураження.

Захист населення та територій від НС здійснюється за відповідними принципами, що забезпечують максимально ефективно розв'язання проблеми, а саме:

- пріоритетність завдань, спрямованих на захист людей, збереження їхнього здоров'я, а також на захист довкілля;

- обов'язковість завчасного планування та реалізації заходів щодо захисту населення та територій відповідно до економічних, природних та інших особливостей регіону, а також імовірності виникнення НС;
- комплексне використання способів і засобів захисту та вибір найбільш раціональних;
- вільний доступ населення до інформації про захист від НС;
- особиста відповідальність керівників органів ЦЗ та піклування громадян про власну безпеку, неухильне дотримання ними правил поведінки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Основні способи захисту населення від вражаючої дії факторів, що виникають у НС мирного та воєнного часу, такі:

- *використання засобів індивідуального захисту;*
- *укриття людей у захисних спорудах;*
- *здійснення заходів з евакуації населення.*

1. Використання засобів індивідуального захисту.

Цей спосіб полягає у своєчасному використанні спеціальних індивідуальних засобів, що забезпечують захист органів дихання, шкіри, підвищує захисні властивості організму від дії СДОР, РР та бактеріальних засобів (БЗ).

Для повного й ефективного захисту потрібно дотримання таких умов:

- заздалегідь забезпечити населення засобами індивідуального захисту;
- своєчасно видати людям засоби захисту (у разі виникнення НС);
- своєчасно оповістити населення про небезпеку та постійно інформувати його про стан радіоактивної, хімічної та біологічної обстановки.

**ЗАСОБИ
ІНДИВІДУАЛЬНОГО
ЗАХИСТУ**

**ЗАСОБИ
ЗАХИСТУ ОРГАНІВ
ДИХАННЯ**

**ЗАСОБИ
ЗАХИСТУ
ШКІРИ**

**МЕДИЧНІ
ЗАСОБИ**

**ЗАСОБИ ЗАХИСТУ
ОРГАНІВ ДИХАННЯ**

**ФІЛЬТРУЮЧІ
ПРОТИГАЗИ**

**ІЗОЛЮЮЧІ
ПРОТИГАЗИ**

РЕСПРАТОРИ

**ПРОСТІШІ
ЗАСОБИ**

**БАТНО-МАРАЛЕВІ
ПОВ'ЯЗКИ**

**МАСКИ ПРОТИ ПИЛУ ІЗ
ТКАНИН**

Засоби захисту органів дихання

респіратори

протигази

Засоби захисту шкіри

Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) за призначенням поділяють на засоби захисту органів дихання, засоби захисту шкіри і медичні засоби захисту, а за принципом захисту – на фільтрувальні та ізолювальні.

Засобами захисту органів дихання є протигази, респіратори, найпростіші засоби (виготовлені із подручних матеріалів).

Для захисту **дорослого** населення застосовують фільтрувальні протигази ГП-5, ГП-5М, ГП-7, ГП-7В

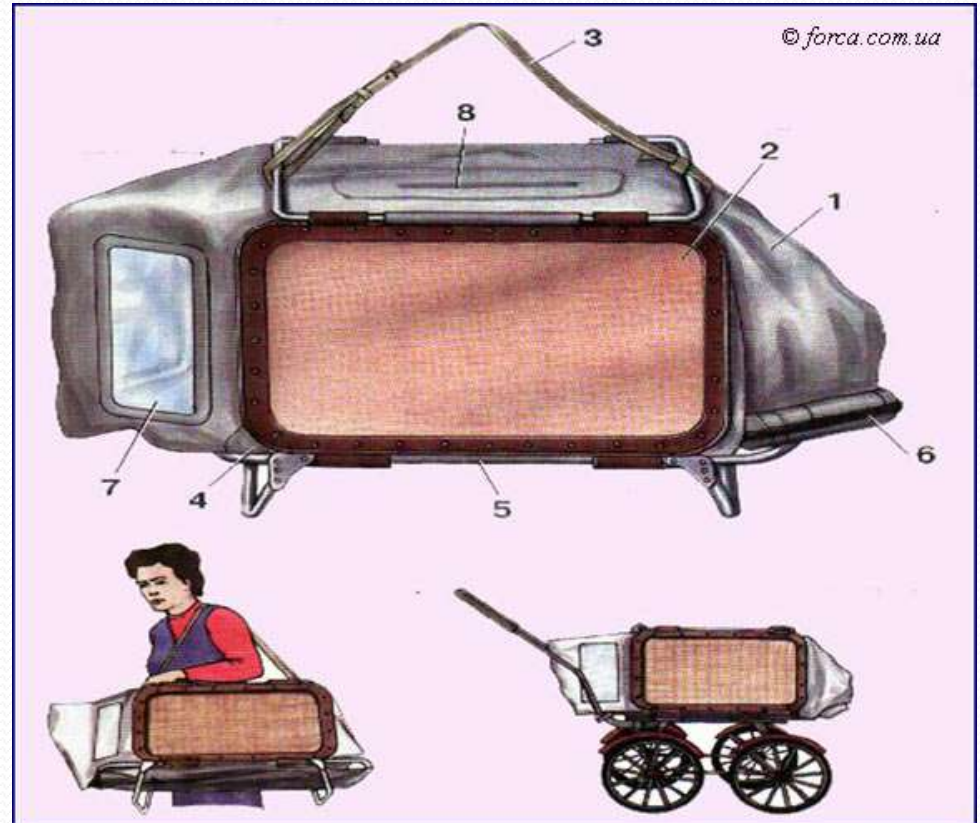
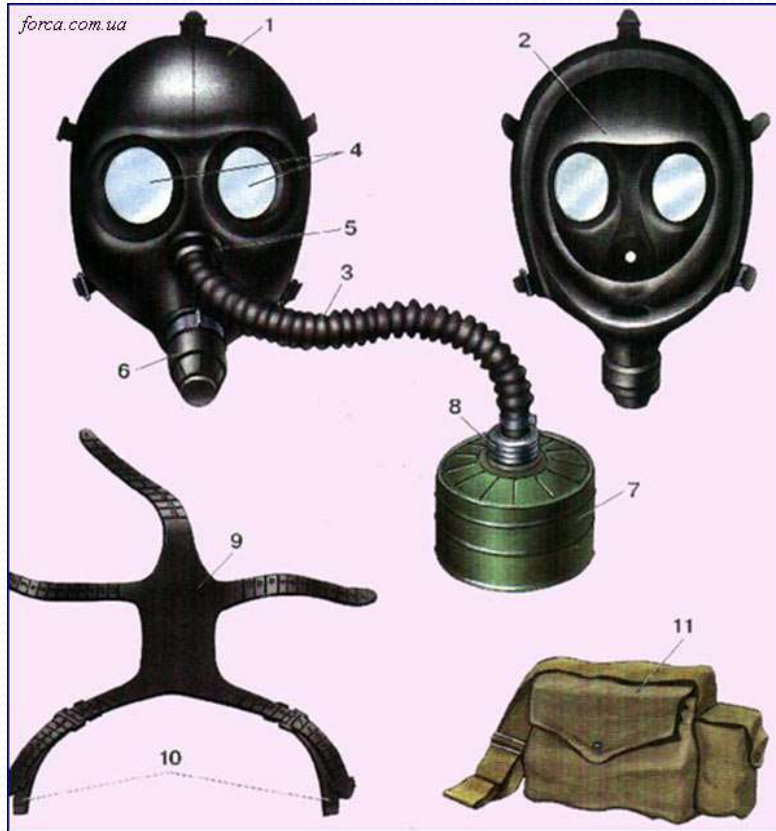

Дитячі фільтрувальні протигази ПДФ-Ш і ПДФ-2Ш призначено для дітей шкільного віку від 7 до 17 років, а протигази ПДФ-Д і ПДФ-2Д – для дітей у віці від 1,5 до 7 років, протигаз ПДФ-7 – для дітей віком від 1,5 до 14 років.

Підбирати, збирати, одягати й знімати протигази дітям повинні тільки дорослі.

Для захисту дітей у віці до 1,5 років застосовують *камеру захисну дитячу* КЗД-4 (КЗД-6). Основним вузлом камери є оболонка, що являє собою торбину з прогумованої тканини. Оболонка монтується на розбірному металевому каркасі, що разом із піддоном утворює ліжечко-розкладачку. В оболонку камери умонтовано два дифузно-сорбувальні елементи для очищення повітря. Для спостереження за дитиною в оболонці камери є два оглядових вікна, а для догляду за дитиною – герметична рукавиця. Дитину поміщають у камеру через спеціальний отвір, який потім герметизують.

Засоби захисту для дітей

Ізолювальні протигази – ІІ-4, ІІ-5 – використовують у випадках, коли неможливе застосування фільтрувальних протигазів, наприклад, у разі наявності в повітрі дуже високих концентрацій **ОР** або будь-якої шкідливої домішки, пониженого вмісту кисню в повітрі (менше 16 %), а також під час роботи під водою на невеликій глибині. Протигаз ІІ-4 призначено для роботи тільки на суші, а ІІ-5 можна використовувати для легких робіт і під водою на глибині до 7 м. Час захисної дії ізолювальних протигазів у спокійному стані становить 3 год, під час важкої роботи – 30 хв.

Час перебування людей в ізолюваних засобах захисту шкіри

Температура повітря, С	Час перебування в ізолювальних засобах захисту	
	Без вологого екранувального комбінезона	З вологим екранувальним комбінезоном
+30 і більше	15–20 хв	1–1,5 год
25–29	До 30 хв	1,5–2 год
20–24	До 45 хв	2–2,5 год
15–19	До 2-х год	Понад 3 год
Нижче +15	Понад 3 год	

Забезпечення населення засобами індивідуального захисту.

На об'єктах господарювання ЗІЗ накопичують (купають і зберігають) у кількості 105 % від штату працівників. Для забезпечення непрацюючого населення ЗІЗ зберігають на спеціальних складах облдержадміністрацій.

Робітники та службовці повинні мати протигази, респіратори, індивідуальні аптечки (АІ-2), індивідуальні протихімічні пакети (ІПП-8), індивідуальні перев'язувальні пакети (ПП), населення – протигази, ватно-марлеві пов'язки.

Видають засоби захисту у разі загрози радіоактивного та хімічного зараження. На об'єктах завчасно створюють пункти видачі ЗІЗ із розрахунку, щоб здійснити її за 6–8 год.

2. Укриття людей у захисних спорудах.

З метою організації захисту населення в сучасних умовах використовуються захисні споруди цивільного захисту (сховища, протирадіаційні укриття), а також найпростіші укриття.

Захисні споруди цивільного захисту – споруди, призначені для захисту (укриття) населення від засобів масового ураження в особливий період та від дії факторів ураження надзвичайних ситуацій у мирний час (далі - захисні споруди);

Вони розподіляються на сховища та протирадіаційні укриття та є основним засобом колективного захисту окремих категорій населення.

Сховища - це інженерні споруди герметичного типу, які забезпечують захист осіб від негативного впливу сучасних засобів ураження, бактеріальних (біологічних) засобів (далі - БЗ), від бойових отруйних речовин (далі - БОР), а також, при необхідності, від катастрофічного затоплення, небезпечних хімічних речовин (далі - НХР), радіоактивних продуктів при руйнуванні ядерних енергетичних енергоустановок, високих температур і продуктів горіння при пожежах та передбачають можливість безперервного перебування у них розрахункової кількості осіб, що укриваються, протягом двох діб.

Протирадіаційні укриття - це інженерні споруди нижчої категорії, які призначені для захисту від впливу іонізуючого випромінювання при радіоактивному забрудненні місцевості і допускають безперервне перебування у них розрахункової кількості осіб, що укриваються, до двох діб (надалі - ПРУ).

Найпростіші укриття - це споруди підземного простору міст та інших населених пунктів (підземні переходи, гаражі та інше), гірничі виробки, підвальні та інші приміщення, які можуть бути використані для захисту населення у разі виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру та у особливий період.

Інформація про місце знаходження сховищ, протирадіаційних укриттів, найпростіших та швидко-споруджуваних укриттів, адреси їх розташування можна отримати в органах місцевого самоврядування, керівників суб'єктів господарювання (підприємств, установ, організацій, житлово-експлуатаційних об'єднаннях, асоціаціях та об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків) за місцем роботи та проживання.

Уважно слухайте повідомлення та виконуйте вказівки місцевих підрозділів з питань цивільного захисту. Життя багато в чому залежить від вправних та правильних дій в разі виникнення загрози нападу противника та за сигналами оповіщення цивільного захисту.

Під час загрози нападу противника ввімкніть та постійно тримайте ввімкненими репродуктори (телевізори та радіоприймачі). Через ці канали будуть передаватися розпорядження та сигнали оповіщення цивільного захисту та рекомендації щодо дій в цій ситуації.

При підготовці до евакуації завчасно зберіть речі (документи, гроші, запас харчів та води на три доби, постільну білизну, натільну білизну, теплий одяг не залежно від пори року, засоби індивідуального захисту, аптечку) і тримайте їх у доступному місці, біля виходу з квартири (приватного будинку).

Після збору речей, що вище названі, та підготовки дітей візьміть участь у підготовці укриття для себе та своєї родини (підвалу або іншого найпростішого укриття), якщо для Вас не визначено місце укриття у захисній споруді.

Беріть активну участь у виконанні наступних заходів:

- у підготовці захисної споруди (найпростішого укриття), в якій укриваєтесь **Ви та Ваша сім'я**;
- у виготовленні та підготовці найпростіших засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри;
- у підготовці індивідуальних перев'язувальних пакетів, домашньої аптечки та медикаментів;
- у проведенні імунізації від найбільш небезпечних інфекцій.

За сигналами оповіщення цивільного захисту:

- **“ПОВІТРЯНА ТРИВОГА”** - швидко вдягніться, візьміть засоби індивідуального захисту, документи, медикаменти, запас харчів, вимкніть електроенергію, газові прилади та негайно укривайтеся у захисній споруді (найпростішому укритті);
- **“РАДІАЦІЙНА НЕБЕЗПЕКА”** - негайно надягніть засоби індивідуального захисту та дійте так само як під час сигналу **“ПОВІТРЯНА ТРИВОГА”**;
- **“ХІМІЧНА НЕБЕЗПЕКА”** - негайно надягніть протигаз, засоби захисту шкіри та укрийтеся у захисній споруді (найпростішому укритті).

Про можливість виходу із захисної споруди (найпростішого укриття) та порядок подальших дій повідомляється через систему оповіщення та з допомогою посильних за командою **“ВІДБІЙ...”**.

Порядок заповнення захисних споруд людьми, які укриваються

Заповнення захисних споруд проводиться за сигналами оповіщення цивільного захисту.

Для швидкого заповнення захисної споруди особи, що укриваються, повинні заздалегідь вивчити маршрути руху. Напрямок руху до захисних споруд від місць масового перебування людей місцева влада (керівництво об'єкту господарювання) повинна зазначити покажчиками маршруту руху, вивішеними чи намальованими на видимих місцях.

Особи, що укриваються, повинні перебувати у захисну споруду із засобами індивідуального захисту та дводобовим запасом продуктів у поліетиленовій упаковці (якщо вони не закладені у захисній споруді) та мати при собі найнеобхідніші речі. Забороняється приносити у захисну споруду легкозаймисті речовини або речовини, що мають сильний запах, а також громіздкі речі, приводити тварин.

Заповнювати захисні споруди необхідно організовано, без паніки. Розміщує людей у відсіках особовий склад формувань з обслуговування захисних споруд. Осіб, що прибули з дітьми, розміщують в окремому відсіку чи у місці, спеціально відведеному для них.

Дітей, людей похилого віку і людей із поганим самопочуттям розміщують у медичній кімнаті або біля огорожувальних конструкцій і ближче до повітроводів. Розміщення здійснюється, як правило, за виробничим або територіальним принципами (цех, бригада, будинок), місця розміщення таких груп позначають табличками відповідного змісту.

Особи, що укриваються, під час перебування у захисній споруді повинні виконувати усі вказівки командира і особового складу формування, що стосуються перебування у споруді, надавати їм необхідну допомогу.

Закриття захисно-герметичних та герметичних дверей сховищ і зовнішніх дверей ПРУ виконується за командою начальника ЦЗ (керівника) об'єкта або, не чекаючи його команди, після заповнення усієї місткості захисної споруди, командиром формування з її обслуговування.

За наявності тамбур-шлюзів заповнення може продовжуватись методом шлюзування і після їх закриття.

При шлюзуванні закриваються внутрішні двері тамбур-шлюза, відкриваються зовнішні двері, і тамбур-шлюз заповнюється. Контролер біля зовнішніх дверей закриває їх і подає сигнал контролеру внутрішніх дверей на їх відкриття.

Особи, що укриваються, заповнюють сховище, після чого внутрішні двері закриваються.

Цикл шлюзування повторюється. Робота двокамерного шлюзу організовується так, щоб за час пропускання людей із першої камери у сховище друга камера заповнювалася.

Вихід і вхід у сховище для проведення розвідки здійснюється через вхід з вентиляльованим тамбуром. При поверненні із зони забруднення у вентиляльованих тамбурах проводиться часткова дезактивація одягу, взуття, протигазів, верхній одяг залишається в тамбурі.

У захисній споруді забороняється палити, шуміти, запалювати без дозволу гасові лампи, свічки, не слід ходити по приміщеннях без особливої потреби, необхідно дотримуватись дисципліни, якнайменше рухатися. Слід організувати позмінний відпочинок людей на місцях, обладнаних для лежання. Для повноцінного відпочинку можна тримати у захисній споруді або брати з собою легкі підстилки і невеликі подушки з поролону, губчатої гуми або іншого синтетичного матеріалу.

Оповіщення осіб, що укриваються, про обстановку поза захисною спорудою і про сигнали та команди здійснюється командиром групи (ланки) з обслуговування захисної споруди або безпосередньо по радіотрансляційній мережі.

Вихід із захисної споруди здійснюється за командою "**Відбій**" (після уточнення обстановки у районі захисної споруди, а також у випадках вимушеної евакуації у порядку, який устанавлюється командиром групи (ланки) з обслуговування захисної споруди).

Вимушена евакуація із захисної споруди проводиться:

- при пошкодженнях захисної споруди, які виключають подальше перебування у ній осіб, що укриваються;
- при затопленні захисної споруди;
- при пожежі у захисній споруді і утворенні у ній небезпечних концентрацій шкідливих газів;
- при досягненні граничнодопустимих параметрів повітряного середовища.

Евакуація із заваленої захисної споруди

Для евакуації осіб, що укриваються, при заваленні основних та аварійних виходів спочатку потрібно з'ясувати можливість евакуації через оголовок аварійного виходу.

У захисних спорудах, розміщених у гірничих виробках, для евакуації використовують один із стволів, що обладнаний драбинами для виходу людей.

Відкриття завалених захисно-герметичних дверей малоімовірно, тому необхідно спробувати зняти їх важелем або гвинтовим домкратом. Отвір у полотні дверей можна улаштувати за допомогою зубила або ножівки.

У разі необхідності пробиття отворів в огороджувальних конструкціях необхідно визначити за планом споруди оптимальне місце улаштування отвору як з точки зору мінімального обсягу робіт, так і з точки зору евакуації.

За відсутності аварійних виходів необхідно завчасно ззовні стіни вирити траншею і засипати її піском, місце евакуації з середини окреслити прямокутником.

Захисні споруди відкривають ззовні у разі утворення суцільних завалів і неможливості осіб, що укриваються, самотійно евакуюватися, для чого залучаються спеціалізовані рятувальні формування.

3. Здійснення заходів з евакуації населення.

Евакуація – це організований вивід (вивіз) населення (у тому числі і персоналу суб'єктів господарської діяльності) із осередків ураження внаслідок аварій, катастроф і стихійного лиха та зон радіаційного забруднення місцевості і хімічного зараження та катастрофічного затоплення.

Згідно з **Кодексом Цивільного Захисту України** евакуація проводиться на державному, регіональному, місцевому та об'єктовому рівні.

Залежно від особливостей надзвичайної ситуації встановлюються такі її види:

- обов'язкова;
- загальна і часткова;
- тимчасова і безповоротна.

Рішення про проведення евакуації приймають:

- на державному рівні — Кабінет Міністрів України;
- на регіональному рівні — Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації;
- на місцевому рівні — місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування;
- на об'єктовому рівні — керівники суб'єктів господарювання.

Обов'язкова евакуація населення проводиться у разі виникнення загрози:

- аварій з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин;
- катастрофічного затоплення місцевості;
- масових лісових і торф'яних пожеж, землетрусів, зсувів, інших геологічних і гідрогеологічних явищ і процесів;
- збройних конфліктів (з районів можливих бойових дій у безпечні райони, які визначаються Міністерством оборони України на особливий період).

Загальна евакуація проводиться для всіх категорій населення із зон:

- можливого радіоактивного та хімічного забруднення;
- катастрофічного затоплення місцевості з чотиригодинним добіганням проривної хвилі при руйнуванні гідротехнічних споруд.

Часткова евакуація проводиться для вивезення категорій населення, які за віком, станом здоров'я у разі виникнення надзвичайної ситуації не здатні самотійно вжити заходів до збереження свого життя або здоров'я, а також осіб, які відповідно до законодавства доглядають (обслуговують) таких осіб.

Часткова евакуація може проводитися також для інших категорій населення за рішенням органів і посадових осіб.

Проведення евакуації забезпечується шляхом:

- утворення регіональних, місцевих та об'єктових органів з евакуації;
- планування евакуації;
- визначення безпечних районів, придатних для розміщення евакуйованого населення та майна;
- організації оповіщення керівників суб'єктів господарювання і населення про початок евакуації;
- організації управління евакуацією;
- життєзабезпечення евакуйованого населення у місцях їх безпечного розміщення;
- навчання населення діям під час проведення евакуації.

Евакуація проводиться у найкоротші строки після її оголошення. Для здійснення цього заходу використовуються усі види громадського транспорту (залізничний, автомобільний, водний і навіть авіаційний), що не зайняті невідкладними виробничими і господарськими перевезеннями, а також транспорт індивідуального користування.

Певна частина населення, що підлягає евакуації, може виводитися пішим порядком.

Евакуації підлягає населення, яке проживає в населених пунктах, що містяться у зонах можливого катастрофічного затоплення, небезпечного радіоактивного забруднення, хімічного ураження, прогнозованого виникнення локальних збройних конфліктів у 50-кілометровій прикордонній смузі, в районах виникнення стихійного лиха, великих аварій і катастроф (якщо виникає безпосередня загроза життю та заподіяння шкоди здоров'ю людини).

У мирний час практичні заходи евакуації населення плануються на випадок: загальної аварії на АЕС; всіх видів аварій з викидом сильнодіючих отруйних речовин, внаслідок яких виникає безпосередня загроза життю та заподіяння шкоди здоров'ю людей, що проживають у зоні можливого ураження; загрози катастрофічного затоплення місцевості; масових лісових і торф'яних пожеж, землетрусів, зсувів, інших геофізичних і гідрометеорологічних явищ з тяжкими наслідками, що загрожують населеним пунктам.

Для міста Києва найбільш вірогідними підставами для здійснення евакозаходів є аварії на хімічно небезпечних об'єктах, катастрофічне затоплення від повеней, паводків, а також від зруйнування греблі Київської ГЕС.

Основним документом, який визначає об'єм, зміст, строки проведення та порядок виконання евакозаходів, є план цивільної оборони (план дій у НС), який розробляється органами управління з питань НС та ЦЗН усіх рівнів на основі досягнутого економічного рівня з врахуванням річних та перспективних планів розвитку територій, об'єктів господарювання і особливостей, які властиві кожній території чи об'єкту, і який щорічно коригується.

Основними вихідними даними для планування евакозаходів є:

- характеристика міста, району, території, об'єктів господарювання;
  - характеристика можливих надзвичайних ситуацій та їх наслідків;
  - можливості міста, району, об'єктів господарювання щодо розміщення еваконаселення;
  - можливості транспорту, що залучається до виконання евакозаходів;
  - дорожня мережа, її стан і пропускні можливості за еваконапрямами;
  - можливості інженерного та технічного забезпечення виконання евакозаходів;
  - можливості системи охорони громадського порядку під час проведення евакозаходів;
  - засоби зв'язку та системи управління і оповіщення населення про початок проведення евакозаходів;
  - можливості системи охорони здоров'я, що залучається для забезпечення евакозаходів;
- місцеві умови та сезонні кліматичні умови, які впливають на проведення евакозаходів.

Плани проведення евакуаційних заходів на території об'єкта господарювання розробляються **евакуаційною комісією** разом з **штабом ЦЗ** об'єкту з урахуванням наявних сил і засобів і затверджуються **НЦЗ** (керівником підприємства, установи, організації) об'єкту і погоджується з вищестоящою евакуаційною комісією.

Евакуаційна комісія об'єкта здійснює: підрахунок кількості людей, яких евакуйовуватимуть; визначення складу піших колон і уточнення маршрутів їх шляху(кроки маршрутів); організовує забезпечення транспортом; готує пункти посадки і висадки; забезпечує зв'язок з районними комісіями евакуації і збірними пунктами; встановлює зв'язок з приймальними комісіями у заміській зоні, займається питаннями розміщення матеріального забезпечення, медичного та побутового обслуговування.

Евакуацію населення проводять через збірні евакуаційні пункти (ЗЕП), що призначені для збору, реєстрації й відправлення населення.

Основними завдання збірного евакуаційного пункту є:

1. Організація збору працівників, службовців та населення для організованого вивозу (виведення) їх із зон можливого ураження в наслідок надзвичайних ситуацій.

2. Організація прийому, реєстрації та обліку евакуйованого (відселяемого) населення і розподіл його по колонам.

3. Організація захисту еваконаселення на ЗЕП та створення йому мінімальних умов життєзабезпечення.

4. Організація відправки еваконаселення із зон можливого ураження до місць його розташування.

5. Забезпечення додержання порядку та безпеки громадського правопорядку на території ЗЕП.

ЗЕП розміщують у громадських будинках (школах, клубах тощо), поблизу залізничних станцій, платформ, пристаней, тобто поблизу місць посадки на відповідний транспорт. Крім того, поблизу ЗЕП підготоване сховище з розрахунком кількості місць для людей які залишаються для рятувальних та інших невідкладних робіт.

Поблизу станцій, пунктів висадки створюються **приймальні евакуаційні пункти (ПЕП)**, на яких організовують зустріч і відправлення населення.

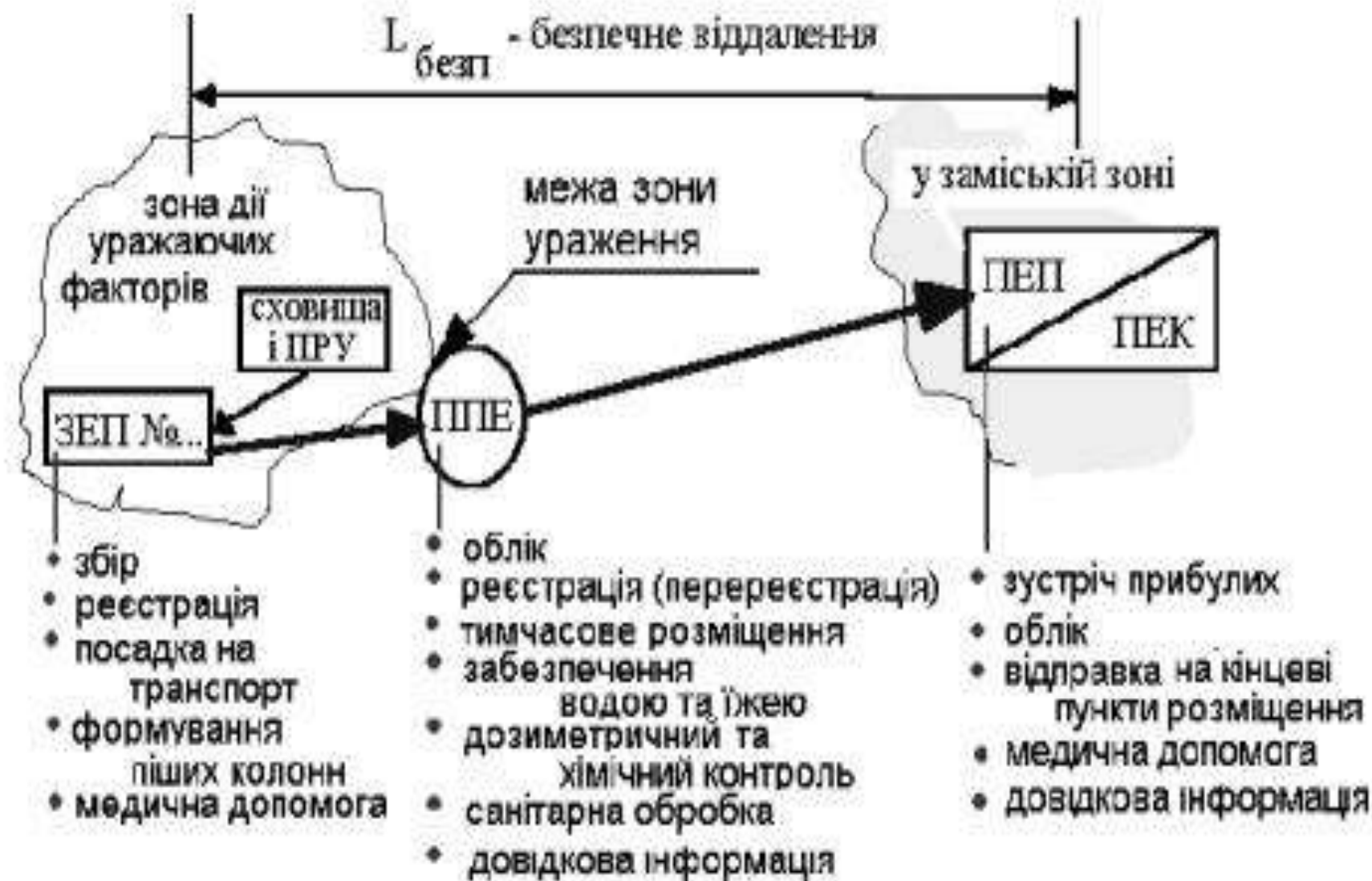

Основними завдання приймального евакопункту є:

1. Організація роботи по прийому та розміщенню еваконаселення, яке прибуває із зон можливого ураження внаслідок надзвичайних ситуацій.
2. Організація реєстрації та обліку евакуйованого (відселяємого) населення, яке прибуває на ПЕП.
3. Організація захисту еваконаселення на ПЕП та створення йому мінімальних умов життєзабезпечення.
4. Організація відправки еваконаселення до місць його розміщення (розселення).
5. Забезпечення додержання громадського правопорядку та безпеки громадян на території ПЕП.

План евакуації

Схема кроків маршруту

Схема евакуації населення

Умовні позначення :

- - багатофункціональний рекреаційний комплекс
- - збірний евакуаційний пункт
- - проміжний пункт евакуації
- - приймальний евакуаційний пункт
- - пункт регулювання
- - автомобільний маршрут
- - піший маршрут

Одночасно з планом евакуації населення (працюючого персоналу) розробляються і плани його транспортного, медичного, матеріально-технічного, та інших видів забезпечення під час проведення евакозаходів та за місцем розміщення.

Крім того на всіх стадіях проведення евакуаційних заходів здійснюється *інженерний, радіаційний, хімічний, біологічний, медичний та соціальний захист* еваконаселення.

На всіх етапах планування евакозаходів, всіма його ланками, відпрацьовується питання організації взаємодії при проведенні евакуації, екстреної евакуації та відселення населення із районів можливих надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру.

Висновки за темою:

Знання порядку, прийомів та способів використання індивідуальних засобів захисту, місця розташування захисних споруд та шляхів підходу до них, а також алгоритму організації евакуації, прав та обов'язків посадових осіб евакуаційних органів та населення, що підлягає евакуації, значно сприяють збереженню здоров'я і життя людей, швидкому та організованому залишенню небезпечних зон стихійного лиха, та недопущенню великих матеріальних втрат.

Дякую за увагу

Всього найкращого